

Kutija sa zmijama

PETRE STOJKA

KROZ BISTRU VODU

O da veverice ne skakuću sada u drveću gradovi bi jasniji bili a niko plakao ne bi sečajući se melodije Feuilles mortes neko je uvek kriv zbog toga što dobre vesti kasne što je voljenoj na čarapi pošla pejlja sačekajte na kraju stepenica možda će vam u usta zvezda pasti nadajte se nadom kamena trave žilave i u vreme brijanja pogledajte kroz prozor kroz bistru vodu zlataste ribe u prolazu blago dodiruju ljupko ime događaj

U CARSTVU SMOLE

Ako prodeš prorokovom ulicom presreće te jedan rasni pas hranimo ga grkuljom ako udeš u sobu pesnika na jezik će ti pasti sablja kaljena u pećima savršenstva ako otvoriš knjigu s jelima izniknuće ti još jedan mozak kakve koristi možda će ti se kičma ispraviti ako slučajno udeš u moje srce progutaće te zmija duga i pobožna bolje ostanj kod kuće i isperi džepnu maramicu isperi je za znak oproštaja kad zauvek podeš u carstvo smole gospodara Hadesa ipak oprosti imaš prelepe grudi

FOX-TROT

Miš je biće pitomo, rodio se u šaci anđela i živi skromno: u podu i u ladicama.

Hrani se hlebom suvim, drvetom i fotosima i tome slično.

On ne jede druge miševe, puščani barut ili zečeve.

A meni je pojeo gimnazijsku diplomu.

STARA STANICA

Paketi i pisma, korpe s kokoškama, vojnički sandučić islikan cvećem, svirači na povratku sa svadbe, kišobran starog učitelja; u čekaonici trećeg razreda oštar miris motornog ulja, saveti u slučaju trovanja, semenje od bundeve ukraj peći,

na majčinom licu gorke suze,

slepi konj zaustavljen na kiši, karuce s otrovnim senom, s torbom sinovljevom iz industrijske škole,

poslednji uzdah, prvi poziv zaglušen zviždukom voza koji je stigao iz pakla.

NESIGURNI SATI

Nesigurni sati između lefa i jeseni kad duša čezne za visinom, kao pero orla, a srce doziva da bude razapeto na krst žene.

Zatim stiže noć i telo u snu lebdi — jedrenjak vođen tiho busolom zvezda.

GOTOVO KALIGRAFIJA

U vrtu makazama od leda vetar ti je ruže odsekao.

Ostalo je jedino trnje: neke crne, otrovne kandže —

Zašto što te volim, dopusti da ih podelim s tobom.

MAZURKA

Obuo sam čarape ispletene od gara, Obukao sam frak boje ugarka, Navukoh rukavice umočene u kreč, Na glavu stavih svračje gnezdo

I dođoh na tvoju sahranu, Umesto cveća doneo sam penkalo, Penkalo da potpišem Tvoj odlazak u pakao.

LIJBAYNA

(kroz decembar)

Da znaš, noćas će sneg pasti: o stanicama mi odveć zboriš, o liscama iz definjstva. Čuješ li i violine? I tvoje su kretnje kaligrafski znaci skorog snega.

Dodi pokraj mene, da se sakrijemo u jedan isti orah.

VODENICA

Pas silazi sa meseca, u praznom stražari prozoru. Katanac je oko mrtvog, iz njega kaplju i kaplju suze od rde.

Slepi miševi nikada da se probude; od teške tmine pauci pocrneli dane broje otkako ikaju ponad vremena.

Od gorkog drveta miš mekinje pravi.

Kiša pada za otrovne pečurke na pragu za ono malo koprive.

A nedaleko voda miluje vodeničareve kosti.

STANICA U POLJU

Vozovi jure, jure — nalik vremenu koje ovde vreme nije. Jedino suša staje ovde, da bi i poslednju iskapila suzu.

U dubini bunara sazreva otrov, vetar ječi u kostima drveća.

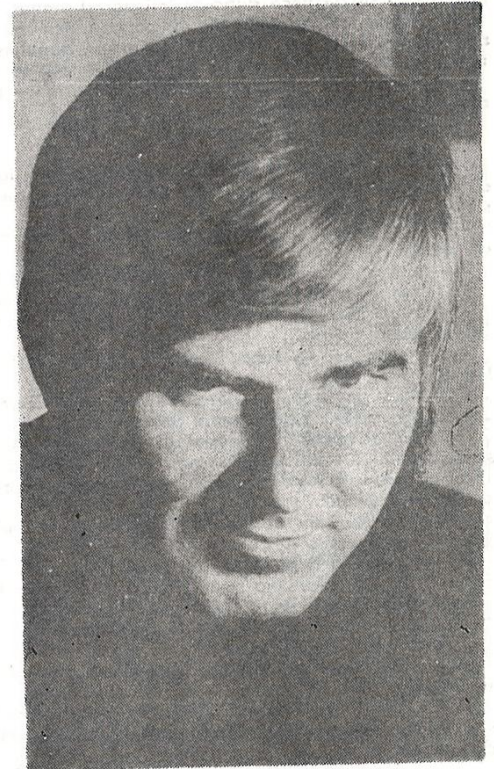
Ovo je pusto ostrvo ponad kojeg stari čuvar na udicu zvezde lovi, a govori s Bogom koji silazi na zemlju u haljama lastavice.

A kurjaci, zimi, darove smrti donose.

BELEŠKA

PETRE STOJKA (1932.) autor je sledećih pesničkih zbirki: „Pesme” (1957.), „Kilometarsko kameenje” (1963), „Čuda” (1965), „Druge pesme” (1968), „Pitoma arheologija” (1968), „Čedne melanholije” (1969), „Časovnik” (izbor poezije), 1970. i „Kutija sa zmijama” (u štampi).

Stojkina poezija je do sada prevedena na nemački, francuski, italijanski, flamanski, švedski, mađarski i srpskohrvatski jezik.

Kao vrstan prevodilac, objavio je sledeće knjige prevoda: „Georg Trakl — 59 pesama”, 1967, Antologiju moderne nemačke poezije, u dva toma, pod nazivom „Od Ničea do Enzensbergera”, 1967, kao i „Antologija savremene austrijske poezije” (zajedno s pesnikinjom Marijom Banuš), 1970. Trenutno priprema za štampu impozantan „Priručnik moderne poezije”, u kome bi objavio isključivo svoje prevode poezije s nemačkog i francuskog, zatim zbornik „Pesnici i ekspresionizam” i izbor iz poezije Yvana Golla.

Petre Stojka uređuje časopis „XX VEK” (Buku-rešt) koji je isključivo posvećen inostranoj literaturi.

Na našem jeziku, uskoro će se pojaviti („Bagdala”, Kruševac) izbor iz poezije Petrea Stojke, pod nazivom poslednje njegove zbirke — „Kutija sa zmijama”. Tu kutiju, dragi čitaoc, treba otvarati s krajnjim oprezom!